

ADRESÁT VÝZVY

Prof. Petr Fiala, předseda vlády České republiky

Datová schránka ID: trfaa33

NA VĚDOMÍ

Ing. Zbyněk Stanjura, ministr financí

Datová schránka ID: xzeaaauv

Mgr. Martin Kupka, ministr dopravy

Datová schránka ID: n75aau3

Ing. Markéta Pekarová Adamová, předsedkyně Poslanecké sněmovny

Datová schránka ID: bykaigw

RNDr. Miloš Vystrčil, předseda Senátu

Datová schránka ID: 44iaeqj

Ing. Andrej Babiš, předseda Hnutí ANO

Datová schránka ID: 9uy5hkf

Mgr. Bc. Vít Rakušan, předseda Hnutí STAN

Datová schránka ID: 6bnaawp

Mgr. Marek Výborný, předseda KDU-ČSL

Datová schránka ID: fwkj5uy

MUDr. Zdeněk Hřib, předseda České pirátské strany

Datová schránka ID: b2i4r6j

Ing. Miloslav Kala, prezident Nejvyššího kontrolního úřadu

Datová schránka ID: s3caayq

Ing. Petr Pavel, M.A., prezident České republiky

Datová schránka ID: 9hjaih

V Praze 11. 9. 2025

VĚC: Výzva k prověření financování v oblasti investic do dopravní infrastruktury

Vážený pane premiére,

tato výzva reaguje na četné konkrétní příklady nehospodárného nakládání s veřejnými finančními prostředky v oblasti výstavby dopravní infrastruktury – pro vybrané příklady viz přílohu.

Za nejzávažnější systémové vady resortu dopravy považujeme:

- Absence skutečně nezávislé kontroly nad efektivitou investic, což vede ke zbytečným ztrátám v řádu vyšších desítek miliard Kč. Investuje se do velmi nákladných a technicky komplikovaných řešení, financují se zbytečně rizikové projekty namísto výhodnějších alternativ. To vzbuzuje mimo jiné i odpor veřejnosti.
- Před současnými a budoucími potřebami České republiky dostávají v oblasti dopravy prioritu některé historické záměry (například některé prvky dálniční sítě navržené před více než 40 lety), které jsou zcela mimo současný dopravní, ekonomický či environmentální kontext – byly připraveny pro jinou situaci v minulosti, nikoliv pro současnost a budoucnost ČR.
- Mediální obraz a strategické PR vítězí nad realitou a veřejnost je informována mnohdy účelovým a zavádějícím způsobem. Systematické obviňování spolků z blokáce schvalovacího procesu ve skutečnosti odvádí pozornost od nedostatků v projektové přípravě, střetu zájmů a selhání kontroly resortních institucí.

Signatáři této výzvy požadují provedení důkladného externího auditu nezávislým, nejlépe zahraničním subjektem, který by prověřil:

- 1. ekonomickou výhodnost pro ČR** (minimálně) u všech v příloze jmenovaných záměrů na základě analýzy přínosů a nákladů (cost benefit analýzy) a průkazu proveditelnosti a účelnosti (STPÚ),
- 2. časovou aktuálnost podkladové dokumentace zmíněných záměrů,**
- 3. soulad investic s legislativou EU a mezinárodními závazky ČR** v oblasti ochrany klimatu a životního prostředí, stejně jako dopady zmíněných investic na odolnost území ČR vůči probíhajícím či očekávaným projevům změny klimatu.

Vyzýváme Vás, abyste provedení takového auditu neprodleně inicioval.

Jsme přesvědčeni, že Ministerstvo dopravy nenakládá s veřejnými prostředky jako dobrý hospodář a řadu ekonomicky i dopravně sporných záměrů se snaží realizovat doslova za každou cenu. Mnohé záměry jsou Ministerstvem dopravy a Ředitelstvím silnic a dálnic nepravdivě prezentovány jako potřebné pro celou Českou republiku bez konkrétních aktuálních důkazů. Ve skutečnosti by však realizace uvedených staveb znamenala nenávratné ztráty v řádu desítek miliard ročně, a to nejen kvůli extrémně vysokým **nákladům investičním** (více než 1 miliarda Kč za 1 km dálnice) a **nákladům provozním**, ale i kvůli **nákladům externím**, které souvisejí s negativními vlivy na životní prostředí, klima, zdraví obyvatel a také s prohlubováním sociálních a regionálních nerovností. Můžeme si to jako stát v současné době dovolit?

Téměř před dvěma lety jsme v tomto smyslu oslovili ministra financí Zbyňka Stanjuru a jeho prostřednictvím i ministra dopravy Martina Kupku. Od ministra dopravy jsme dodnes bohužel neobdrželi žádnou reakci. A příprava problematických záměrů škodlivých pro území ČR pokračuje. Navíc ministr Kupka žádá o další miliardy z veřejného rozpočtu na doprovodné stavby a výkupy pozemků, zatímco již odčerpал 2 miliardy Kč z rozpočtu krajů na potřebné opravy silnic. Z dalších příkladů neohospodárného nakládání s veřejnými prostředky zmiňme jeden zvlášť výmluvný: 3,4 km dlouhý tunel na plánované železniční trati v poli u obce Líbeznice, s náklady cca 1,7 mld. Kč za 1 km, který ministr Kupka prosadil v blízkosti svého bydliště. U drtivé většiny obcí přitom má vést železnice po povrchu, stejně jako dálnice a frekventované silnice, které na rozdíl od železnice generují nepřetržitý hluk a zplodiny.

Dalším faktorem, který je třeba brát v úvahu, je obrana republiky. V rámci NATO bylo odsouhlaseno, aby výdaje na obranu činily 5 % HDP, z toho 1,5 % na kybernetickou bezpečnost a ochranu kritické infrastruktury. Do tohoto 1,5 % může spadat také výstavba silniční infrastruktury. Dovolujeme si však zdůraznit, že to přímo implikuje podmínku, aby byly splněny požadavky na vojenskou smysluplnost a současně na ochranu obyvatelstva. Rozhodně nelze takto odůvodňovat například stavbu obřích estakád, které by bylo možné zlikvidovat jedním zásahem dronu. Pro přesuny vojenské techniky rovněž není přípustné budování tras v hustě obydlených oblastech.

Nejsme odpůrci dálnic a priori. Není však pro nás přijatelné, aby i nadále ministerstvo dopravy odvádělo pozornost a odčerpávalo prostředky od údržby a zkvalitňování stávající infrastruktury ve prospěch budování zastaralých, technicky i finančně problematických záměrů z minulého století. Zvlášť když existují mnohem efektivnější a finančně i technicky dostupnější alternativy. Zároveň je nezbytné směřovat veřejné peníze do mnohem potřebnějších oblastí, jako je například zdravotnictví, bydlení, školství, bezpečnost apod.

Věříme, že podstatou zodpovědné politiky nemá být neohospodárné nakládání s veřejnými prostředky, manipulace s veřejným míněním, krácení účasti veřejnosti na správních procesech a porušování vlastnických práv – podobně jako tomu bylo za komunistického režimu. Pevně věříme, že upřednostníte využití peněz ušetřených v resortu dopravy v jiných oblastech ve prospěch prosperity a bezpečnosti naší země.

S úctou

PODPISY SPOLKŮ A ODBORNÍKŮ

Ing. Milan Strnad, autorizovaný inženýr pro dopravní stavby, ČKAIT – 0000264

Ing. Antonín Prachař

Ing. Petr Kasa

Ing. Josef Tomeš

Ing. Karel Havlíček

Ing. arch. Petr Chaloupek

Mgr. Markéta Novák Arazimová

za spolek **Platforma za kvalitní dopravní infrastrukturu**, IČ 063 78 684

www.rozumnadoprava.cz

Karla Polydorová

za spolek **Zdravé životní prostředí**, IČ 266 74 386

PhDr. Roman Andres

za spolek **Alternativa středočeské D3**, IČ 070 74 417

www.alternativad3.cz

Bc. Martin Dědek

za spolek **SOS Přeperská**, IČ 064 09 130

Roman Rákosník

za **Spolek Sedmihorky**, IČ 266 41 305

Ing. Jiří Šťastný

za Český svaz ochránců přírody – spolek **ZO ČSOP Bukovina**, IČ 720 26 413

www.csopbukovina.cz

Mgr. Eva Schaeferová

za společnost **AUTOCAMP – Sedmihorky, v. o. s.**, IČ 259 17 129

www.campsedmihorky.cz

Ing. Tomáš Zajíc

Ing. Martina Pavelková

Jiří Koloušek

za spolek **Za Rovensko v Českém ráji**, IČ 144 42 108

Mgr. Kamil Pinta

Mgr. Filip Kyrál

Mgr. Ing. Marie Žižlavská

Hana Srbová

za **Spolek Tisovka**, IČ 171 91 327

www.spolek-tisovka.cz

Otakar Grund

za **Spolek rodáků a přátel Turnova**, IČ 150 45 927

Simona Jašová

Andrea Stárková

Mgr. Lenka Javůrková

Vít Preisler

za spolek **Středisko ekologické výchovy Český ráj**, IČ 750 41 332

www.sevceskyraj.cz

Mgr. Anna Hudská

za spolek **ZAzemí**, IČ 030 80 994

www.zazemi.cz

Břetislav Jansa

za spolek **Fotoklub Safír Turnov**, IČ 455 99 084

www.fotoklubsafir.webnode.cz

Ing. Ina Koldová

Mgr. Hana Heringová

Ing. Mgr. Mgr. Pavel Štorch

za spolek **Nebourat**, IČ 192 74 408

www.nebourat.cz

PŘÍLOHA

PŘÍKLADY PROBLEMATICKÝCH ZÁMĚRŮ

- Pražský okruh D0
- Středočeská dálnice D3
- Dálnice Brno – Vídeň
- Spojnice dálnic D1 (Brno) a D35 (Staré Město), původně D43 (R43), později I/43, nyní I/73
- Obchvat Kuřimi
- I/35 Ohrazenice – Úlibice